

EDEBİYATA GİRİŞ

Test - 01

Edebiyat Nedir? • Edebiyatın Bilim, Güzel Sanatlar, Tarih, Din ve Toplum ile ilişkisi • Metinlerin Sınıflandırılması - I

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. Edebiyatı bilimden ayıran özelliklerle ilgili,

- I. Öznel bir bakışla güzelliğe ulaşmak amaçlanır.
- II. Deney, gözlem ve araştırma gibi yöntemlere başvurulur.
- III. İnsanın bildiklerini başkalarının istifadesine sunma eylemidir.
- IV. Kişiye estetik zevk kazandırma gayesi güdülür.
- V. Gerçeği ve doğru bilgiyi ortaya çıkarma çabası vardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

2. Hiçbir edebî metinde, yaşanan gerçeklik olduğu gibi anlatılmaz. Anlatılırsa tarih olur, hatıra olur, kısacası öğretici metin olur. Edebî metin; yaşanan, düşünülen, tasarlanan gerçekliği eserin ortaya konulduğu dönemin zihniyeti, zevki ve anlayışından hareketle yorumlayıp, dönüştürerek insana ait bir özelliği yazılı biçimde ifade eder. Edebî metinlerde anlatılanlar yalnız anlatıldıkları metin içinde vardır, bunlar âdeta kâğıttan ve mürekkepten varlıktır.

Bu parçada edebî metnin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Etkileyici olması
B) Kurmaca olması
C) Öğretici olması
D) Güzel olması
E) Kalıcı olması

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yazılış amacına göre diğerlerinden farklı bir metinden alınmıştır?

- A) Akşamsefasının en öne çıkan özelliği, akşamları çiçek açıp sabahları kapanmasıdır.
- B) Amsterdam'da her yıl yedi milyon lale, hemen hemen aynı hafta çiçeklenmektedir.
- C) Bu serada bitkilerin ihtiyacı olan ısı ve ışık, özel tasarlanmış cam fanuslarla sağlanıyor.
- D) Kasımpatılar, yazın budanırsa sonbaharda rengârenk açan bir çiçeğe dönüşür.
- E) Orkidelerin güzelliği karşısında bütün kırgınlığını unutup pencereye yöneldi.

4.

1. Grup	2. Grup
I. Sahne	
II. Tuval	• Müzik
III. Nota	• Heykel
IV. Sözcük	• Tiyatro
V. Kil	• Edebiyat

Bu tabloda 1. grupta verilen terimlerden hangisi 2. grupta verilenlerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Gerçeklik-öğreticilik" kavramları aşağıdaki metin türlerinin hangisi ile doğrudan ilişkili değildir?

- A) Öykü B) Makale
C) Fıkra D) Gezi yazısı
E) Anı

6. (I) Edebiyatçılar ihtiyaç duyduklarında tarihin verilerinden yararlanabilir. (II) Konusunu tarihten alan yüzlerce edebî eserin varlığı bunun en önemli göstergesidir. (III) Tarihi olaylar, tarih açısından olduğu kadar edebiyat için de önemli kaynaklardır. (IV) Edebiyatçılar, tarih biliminden aldıkları ham maddeyi, bir bilim insanı nesnelliğiyle eserlerine aksettirir. (V) Bununla beraber edebî eserlerdeki gerçek, daha çok, tarihin anlatmadığı sıradan kişi ve olaylarla, bunların bıraktığı izlerin ayrıntılarıyla ilgilidir.

Edebiyat ve tarih ilişkisini anlatan bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Metinlerin sınıflandırılması ile ilgili,**

- Sanat metinleri; okuyucuda edebî bir heyecan uyandırmak, ona estetik zevk, anlayış ve derinlik kazandırmak amacıyla yazılır.
- Öğretici metinlerde amaç bilgi vermek veya okuyucunun görüşlerini değiştirmek olduğundan genellikle açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimleri kullanılır.
- Toplumlarda zamanla kendini gösteren değişiklikler, yeni ihtiyaçların ortaya çıkması ve bunların edebiyata yansması yeni türlerin doğmasına yol açmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Biriciktir, bire bir aynısının yapılamaması özelliğiyle ön plana çıkar.
II. Dış dünyadan bağımsızdır, kaynağını sanatçının hayal dünyasından alır.
III. Orijinaldir, sanatçı tarafından yepyeni bir yapı kurma ve biçim verme işidir.
IV. Özneldir, ifade ettiği gerçeklik kişiden kişiye farklılıklar gösterebilir.
V. Önemli bir bölümü evrenseldir, insanlığın ortak birikiminin sonucu ortaya çıkar.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde güzel sanatlarla ilgili bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. • Reşat Nuri Güntekin, *Yaprak Dökümü* adlı romanında Osmanlı'nın son dönemiyle Cumhuriyet'in ilk yıllarını kapsayan bir geçiş dönemi Türkiye'sinde değer yargılarındaki değişiklikleri esas alarak yeni bir toplumsal düzen arayışının sancılarını Ali Rıza Bey ve ailesi örneğinde ele almıştır.
- Kemal Tahir'in *Devlet Ana* adlı romanı, küçük bir göçebe aşiret beyliği durumundaki Söğüt Türklerinin, etraflarındaki düşmanlarla çetin mücadeleler vermesi, yeni yerler fethetmesi ve adım adım Osmanlı Devleti'ni kurmasına dek yaşanan olayları konu edinir.

Bu cümlelerde ifade edilenler edebiyatın bilim dallarıyla ilişkisi bakımından aşağıda verilenlerden hangileriyle örtüşmektedir?

- A) Tarih - Psikoloji
B) Felsefe - Tarih
C) Psikoloji - Felsefe
D) Sosyoloji - Tarih
E) Felsefe - Coğrafya

10. **Edebiyat ve sosyoloji ilişkisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Bazı edebî eserlerin çıkış noktasının toplumsal bir olguya dayanması
B) Sosyolojinin edebî eserlerden hareketle belli bir dönem hakkında fikir edinmesi
C) Her ikisinin de evreni ve hayatı çeşitli yönleriyle inceleyen bir düşünce sistemine dayanması
D) Edebî eserlerin sosyolojik verilerden yararlanılarak zenginleştirilmesi
E) Her ikisinin de toplumsal yaşamdaki insan ilişkilerini ele alması

1065500

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Tolstoy, sanat hakkındaki soruya “İnsanın bir zamanlar yaşamış olduğu duyguyu, kendinde canlandırdıktan sonra, aynı duyguyu başkalarının da hissedebilmesi için hareket, ses, çizgi, renk veya kelimelerle belirlenen biçimlerde ifade etme ihtiyacından ortaya çıkmıştır.” cevabını vermiş.

Tolstoy’un bu sözleri aşağıdaki sanat dallarından hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Bale B) Müzik C) Resim
D) Edebiyat E) Heykel

2. I. Gerçeklikle ilişkileri
II. Yazılış amaçları
III. Anlatım teknikleri
IV. Hedef kitleleri
V. Yazılış zamanları

Yukarıda verilenlerden hangisi metinlerin sınıflandırılmasında kullanılan ölçütlerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir milletin edebiyatı, onu farklı yönlerden yansıtabilme potansiyeline sahiptir. Edebî eserler, kimi zaman yaratıcısının duygu ve düşünce dünyasından izler taşır. Kimi zaman da kahramanların yaşadığı ruhsal değişim ve dönüşümleri yansıtır. Bazen, yazıldığı dönemden yüzyıllar sonrasına ayna tutar; bazense okuyucusunu kendisini ortaya çıkaran toplumsal şartlarla ilgili bilgilendirir. Bir kısmında da bireyin varlık sebebini ve dünya yolculuğunu nasıl anlamlandırdığına, evreni nasıl algılayıp değerlendirdiğine dair ipuçları bulmak mümkündür.

Bu parçadan edebiyatın aşağıdakilerden hangisiyle ilişkisine ulaşılamaz?

- A) Din B) Coğrafya C) Felsefe
D) Psikoloji E) Tarih

4. Öğretici metinlerle ilgili,

- I. Tanıtma, bilgi ve haber verme amacı güder.
II. Düşündürme ve kanıları değiştirme çabası görülür.
III. Güzel gösterme ve heyecan uyandırma fonksiyonu vardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Herhangi bir anı, günlük ya da gezi yazısı metnin de temel malzemesi dil olmakla birlikte bu gibi eserler; ---- için edebî eser olarak kabul edilmez.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) hayal gücüne hitap etmediği
B) kurmaca özellik göstermediği
C) estetik zevk vermediği
D) öğretici bir yönü olmadığı
E) gerçeği dönüştürmediği

- 6.

1. Grup	2. Grup
I. Biyografi	
II. Sohbet	• Göstermeye bağlı metin
III. Şiir	• Olay çevresinde gelişen metin
IV. Mesnevi	• Gazete çevresinde gelişen metin
V. Dram	• Kişisel hayatı konu alan metin

Bu tabloda 1. grupta verilenlerle 2. gruptakiler eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Gezi yazısı
II. Günlük
III. Biyografi
IV. Deneme
V. Röportaj

Numaralanmış türlerden hangileri kişisel hayatı konu alan metin türlerinden değildir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. ---- gibi ---- metinlerde yazar, okuyucuyu kendi kurduğu dünyaya çekmek amacındadır. Yazarın metinde söylediklerini kanıtlaması gibi bir durum söz konusu değildir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilebilir?

- A) Roman – göstermeye bağlı
B) Hikâye – anlatmaya bağlı
C) Masal – göstermeye bağlı
D) Deneme – kişisel hayatı konu alan
E) Anı – gazete çevresinde gelişen

9. **YAŞLI KADIN:** Güzel bir hamur açmalı.

YAŞLI ERKEK: Etini bolca koy.

YAŞLI KADIN: Yoğurdunu... Sarmısağını... (Çocuksu bir sevinçle) Ne çok işim var!

YAŞLI ERKEK: Hamuru iyi kızarsın. (Son derece canlı) Yarın hemen kasaba çıkayım. Ordan bakkala... İş çok!

YAŞLI KADIN: Kaymak da al. Kadayıfın üstüne...

YAŞLI ERKEK: Kaymakla iyi olurdu...

YAŞLI KADIN: Kaymak çok pahalı.

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle nitelenebilir?

- A) Olaya bağlı bir türden alınmış olması
B) Toplumsallığı ön plana koyması
C) Sahnelenebilir olması
D) Bilgilendiriciliği esas alması
E) Kişisel hayatı yansıtmayı amaçlaması

10. Sanat metinlerinde yan ve mecaz anlam değeri taşıyan ve okuyucunun anlayışına, sezgisine bırakılan ifadelere yer verilir. Böylece anlatıma çağrışım ve duygu değeri kazandırılır, okuyucunun metinlerden yeni ve farklı anlamlar çıkarabilmesi sağlanır. Sanat metinlerinde gerçekliğin değiştirilmesi, dönüştürülmesi ve yorumlanması söz konusudur. Bu metinlere ---- iyi bir örnektir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) hikâye B) mesnevi C) tiyatro
D) anı E) roman

11. **Aşağıdakilerden hangisi edebî eserlerin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Ait olduğu toplumun sosyal ve kültürel özelliklerini yansıtır.
B) Bilgilendirici ve eğitici işlevi yönüyle biriciktir.
C) Okuyanın duygu, düşünce ve hayallerini besler.
D) Varlık nedeni olan insanı, hayatı anlatma amacı güder.
E) Muhatabında güzel duygular, hayaller ve zevkler uyandırır.

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	0 0 0 0 0 0	1	A B C D E
2	1 1 1 1 1 1	2	A B C D E
3	2 2 2 2 2 2	3	A B C D E
4	3 3 3 3 3 3	4	A B C D E
5	4 4 4 4 4 4	5	A B C D E
6	5 5 5 5 5 5	6	A B C D E
7	6 6 6 6 6 6	7	A B C D E
8	7 7 7 7 7 7	8	A B C D E
9	8 8 8 8 8 8	9	A B C D E
10	9 9 9 9 9 9	10	A B C D E
		11	A B C D E
		12	A B C D E
		13	A B C D E
		14	A B C D E
		15	A B C D E
		16	A B C D E
		17	A B C D E
		18	A B C D E
		19	A B C D E
		20	A B C D E

1. I. Ekonomik gelişmeler
II. Dinî değişim
III. Coğrafi farklılıklar
IV. Dildeki değişimler
V. Tarihî olaylar

Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında numaralanmış ifadelerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kavimler Göçü'yle birlikte Türklerin Orta Asya'dan batıya doğru yaptıkları kitlesel hareketler, pek çok değişikliği de beraberinde getirmiştir. Türklerin, uzun zaman dilimini kapsayan bu süreçte karşılaştıkları farklı toplumlardan; onların gelenek ve göreneğinden, inancından, yaşayış biçiminden etkilenmesinin Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında önemli etkisi olmuştur.

- I. Din değişimi
II. Coğrafi değişim
III. Kültürel değişim

Bu parçadan hareketle Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında numaralanmış ölçütlerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Modern Türk edebiyatının zemininin oluşmasında Tanzimat Fermanı etkili olmuştur.
II. Halk edebiyatı şairleri sade bir üslup kullanmayı tercih etmiştir.
III. Klasik Türk edebiyatında Arapça ve Farsça sözcüklerle tamlamalar sık kullanılmıştır.
IV. Batı etkisindeki Türk edebiyatı gelişene kadar şiir, en çok kullanılan tür olmuştur.
V. Türk edebiyatı, en genel anlamda divan ve halk edebiyatı olmak üzere iki grupta incelenir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Varlığı belgelerle kanıtlanan ilk ve en eski dönem, İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatı Dönemi'dir.
II. İslam uygarlığı etkisinde verilen ilk eserler, "Geçiş Dönemi" eserleri kapsamında değerlendirilmektedir.
III. *Kök Türk Yazıtları*; Türkçenin VIII. yüzyılda edebî bir dil olarak geliştiğini, yüksek bir anlatım gücü kazandığını gösteren belgelerdir.
IV. İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatı; dil, anlatım ve zevk itibarıyla yabancı etkilerden uzak, millî bir edebiyat niteliğindedir.
V. Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatı, Cumhuriyet'in ilanıyla başlayıp günümüze kadar devam eden bir edebî dönemdir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Eski Türkçe Dönemi'nde Türkçe, Kuzey-Doğu ve Batı Türkçesi adı ile ikiye ayrılmıştır.
II. Kuzey-Doğu Türkçesi, Eski Türkçenin özelliklerinin korunarak geliştirildiği bir dil konumundadır.
III. XIII. yüzyıldan günümüze kadar kesintisiz devam eden Batı Türkçesi, diğer yazı dillerine göre daha çok gelişme göstermiştir.

Numaralanmış cümlelerde verilen bilgilerin "Doğru (D)-Yanlış (Y)" değerlendirmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Y	D	D
B)	D	Y	Y
C)	Y	Y	D
D)	D	D	Y
E)	D	Y	D

6. XIII. yüzyıldan XVI. yüzyıla kadar Anadolu sahasında konuşulan Türkçedir. Batı Türkçesinin ilk devrini teşkil eden bu dönem Türkçesi, dil bakımından kendisinden sonraki iki devreden çok farklıdır. Bu döneme Batı Türkçesinin kuruluş devresi olarak bakmak yerinde olur. Bu dönemde yabancı unsurların fazlaca görülmediği, sade bir Türkçe kullanılmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Eski Türkçe
B) Eski Anadolu Türkçesi
C) Harezmi Türkçesi
D) Osmanlı Türkçesi
E) Karahanlı Türkçesi

7. I. *Divan-ı Hikmet*
II. *Kutadgu Bilig*
III. *Atebetü'l-Hakayik*
IV. *Mukaddimetü'l-Edeb*
V. *Divanü Lûgati't-Türk*

Türk edebiyatının dönemleriyle ilgili inceleme yapan bir araştırmacı, numaralanmış eserlerden hangisini farklı bir edebî dönem kapsamında değerlendirmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. ---- yüzyıldan ---- yüzyıla kadar Türklerin kullandıkları tek yazı dili, Eski Türkçedir. Bu Türkçe; Göktürk, Uygur ve Karahanlı devirlerini içine alır. Türkler, bu zaman içinde birbirlerinden ayrı bölgelerde yeni kültür merkezleri meydana getirmelerine rağmen hep bu dile bağlı kalmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) VI. - IX. B) VII. - XI.
C) VIII. - IX. D) VIII. - XIII.
E) XII. - XIII.

9. **Aşağıdakilerden hangisi Uygur Dönemi'nde yazılan eserlerden biri değildir?**

- A) *Altun Yaruk*
B) *Sekiz Yükmek*
C) *İrk Bitig*
D) *Kutadgu Bilig*
E) *Kalyanamkara ve Papamkara*

10. Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatı, XIX. yüzyılda başlayıp günümüzde de devam eden bir edebî dönemdir. Tanzimat Fermanı'nın ilanı; ----, ----, ---- ve ---- vb. pek çok alanda değişiklikleri de beraberinde getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) sanatsal B) siyasi C) askerî
D) toplumsal E) dinî

11. Nedim-i zârı bir âfet esir etmiş işitmiştim

Sen ol cellâd-ı din ol düşmen-i îman mısın kâfir

Bîçim ve içerik özelliklerinden hareketle bu dizelerin Türk edebiyatının aşağıdaki edebî dönemlerinden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Anonim halk edebiyatı
B) Divan edebiyatı
C) Tasavvuf edebiyatı
D) Âşık edebiyatı
E) İslamiyet öncesi Türk edebiyatı

1065502

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. (I) Sözlü Edebiyat Dönemi'nde Türk edebiyatına şiir, damgasını vurmuştur. (II) Bu dönemde şiir, bireysel bir üretim olmaktan çok toplumsal pek çok işlevi olan bir türdür. (III) Belli başlı bir veznin olmadığı bu dönem şiirlerinde, genellikle serbest tarzda şiirler söylenmiştir. (IV) Bu şiirler; sığır, şölen, yağ gibi törenlerde ve belirli insanlar tarafından söylenmiştir. (V) Bu dönem ürünleri sav, sagu, koşuk ve destandır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerden hangisi divan edebiyatının özelliklerinden biri değildir?

- A) Şiirler beyit esasına göre oluşturulmuştur fakat dörtlüklerle yazılan şiirler de (rubai, murabba, şarkı, tuyuğ) vardır.
B) Şairler, duygu ve düşüncelerini "mazmun" (saç: zincir, kaş: yay, kirpik: ok) adı verilen kalıplaşmış sözlerle anlatmıştır.
C) Medreselerde İslam dillerini, ilimlerini ve sanatlarını öğrenerek bunların etkisi altında kalan sanatçıların oluşturduğu bir edebiyattır.
D) Arap ve İran edebiyatı örnek alındığı ve pek çok sanat unsurunda da onlara bağlı kalındığı için toplumla ve toplumsal olaylarla ilgili bir edebiyattır.
E) Şiirlerde bütün güzelliği yerine parça güzelliği esastır, bu nedenle her beyitte şiirin konusu değişebilir.

3. (I) İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatı Dönemi, Türk edebiyatının başlangıç evresini oluşturur. (II) Bu dönem, Türkler henüz yazıyı kullanmadığı için sadece sözlü edebiyat biçiminde gelişim göstermiştir. (III) Sözlü edebiyat ürünleri arasında destanlar, savlar, sagular, koşuklar yer alır. (IV) Bunlar; günlük yaşantıdan izler taşıyan, halkın konuştuğu dille söylenen ürünlerdir. (V) "Şaman, kam, baksı, ozan" gibi adlar verilen kişilerce ve "kopuz" eşliğinde söylenmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Halk edebiyatını daha çok, halk arasından yetişmiş sanatçıların verdikleri sözlü ürünler oluşturmaktadır. (II) Şairlerin çoğu düzenli bir eğitim almamıştır. (III) Bu şairler, usta-çırak esasıyla şiir söylemeyi, saz çalmayı öğrenmişlerdir. (IV) Divan edebiyatında olduğu gibi şiirlerde bütün değil, parça güzelliği esas alınmıştır. (V) Şiirlerin, biçim veya türlerine göre adlandırıldığı bu edebiyatta somut anlatım ön plandadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Tanzimat Edebiyatı Dönemi'nde millî kaynaklara tamamiyle dönmüştür.
II. Divan edebiyatı, etkisini XIII. yüzyıldan XIX. yüzyıla dek sürdürmüştür.
III. İslam uygarlığı etkisi altındaki ilk eserler genellikle didaktik özellik sergiler.

Numaralanmış cümlelerde verilen yargıların "Doğru (D)-Yanlış (Y)" değerlendirmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Y	D	D
B)	D	D	Y
C)	Y	Y	D
D)	D	D	D
E)	Y	D	Y

6. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun sanatçılarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Yalın ve anlaşılır bir dili halka yakıştırdıklarından aydın kesime seslenecek bir dilin peşine düştüler.
B) Uyağa şiirdeki müziği oluşturacak ahenk unsuru olarak baktılar ve "göz için uyak" anlayışını benimsediler.
C) Şiirde parnasizm ve sembolizmden, romanda ise realizm ve natüralizmden etkilendiler.
D) Dönemin siyasi baskılarından bunaldıkları için toplumsal konulardan uzak durdular.
E) Roman kişilerinin psikolojilerini gerçekçi boyutta anlatıp özellikle çevre tasvirlerini, kişilerin ruh yapısını yansıtacak biçimde yaptılar.

7. I. Yagmur yağıp saçıldı
Türlük çeçek suçıldı
Yinçü kabı açıldı
Çından yıpar yugruşur
- II. Eşcâr-ı bâğ hırka-i tecrîde girdiler
Bâd-ı hazân çemende el aldı çenârdan
- III. Fermân-ı aşka cân ile var inkıyâdumuz
Hükm-i kazâya zerre kadar yok 'inâdumuz
- IV. Gurbette ömrüm geçecek,
Bir daracak yerim de yok.
Oturup derdim dökecek,
Bir münasip yârim de yok.
- V. Ödleğ arığ kevreği
Yunçığ yavuz tovradı
Erdem yeme sevredi
Ajun beği çertilür

Dil, biçim ve içerik özellikleri göz önüne alınarak bu dizeler yazıldıkları döneme göre eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Yazılı Edebiyat Dönemi'ni Göktürk ve Uygur metinleri oluşturmaktadır. (II) Dönemin ilk ürünleri VIII. yüzyılda Göktürk Devleti'nin tarihî ve edebî varlığını belgeleyen *Göktürk Yazıtları*'dır. (III) *Göktürk Yazıtları*, yalnızca Türk varlığını kanıtlayan ilk yazılı belgeler olmakla kalmayıp aynı zamanda Türkçenin VIII. yüzyılda edebî bir dil olarak geliştiğini, yüksek bir anlatım gücü kazandığını da gösteren belgelerdir. (IV) Türk edebiyatında İslamiyet'in Kabulünden Önceki Yazılı Dönem'in ikinci yarısı Uygur Dönemi'dir. (V) Uygur Dönemi'ne ait elimizde Şamanizm inancını anlatan birkaç eser dışında fazla malzeme bulunmamaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Geçiş Dönemi • Sagu
II. Eski Türkçe • Mazmun
III. Servetifünun Dönemi • *Atabetü'l-Hakayık*
IV. Sözlü Dönem • Göktürk Yazıtları
V. Divan şiiri

Numaralanmış dönemlerden hangisi, karşısındakilerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. 1911'de Selânik'te çıkmaya başlayan *Genç Kalemler* dergisiyle milliyetçilik akımı edebiyata da sıçrar. Bu topluluk, millî bir edebiyat meydana getirmek için millî dilin gerekli olduğunu savunur. Yeni Lisan hareketiyle Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve Ali Canip Yöntem millî bir edebiyatın temellerini atar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada tanıtılan dönemle ilgili bir bilgi yanlış vardır?

- A) Halk edebiyatı sanatçılarının kullandıkları nazım biçimleri kullanılmıştır.
B) Mekân olarak İstanbul'la sınırlı kalınmayıp Anadolu'ya yönelim olmuştur.
C) Yalın bir dille oluşturulan şiirlerde hece ölçüsünün çeşitli biçimleri kullanılmıştır.
D) Sade dil ilkesi benimsenmiş, dildeki yabancı tamlamaların ayıklanması amaçlanmıştır.
E) Öykü ve romanda Servetifünun sanatçılarına kıyasla teknik yönden zayıf kalınmıştır.

11. kiçig oğlanığ kör ukuşka ulam
yaşı yetmeginçe yorımaz kılâm

ukuşluğ kişi kör karısa munar
ukuş kitti tép hem kalem me tınar

kalı télve urşa kör ölse kişi

ölüm yok añar hem birilmez şişi

Yukarıdaki beyitler XI. yüzyılda Hakaniye Türkçesi ile yazılmış bir mesneviden alınmıştır.

Buna göre bu beyitler Türkçenin aşağıdaki dönemlerinden hangisine ait olabilir?

- A) Eski Türkçe B) Orta Türkçe
C) Osmanlı Türkçesi D) Kuzey-Doğu Türkçesi
E) Batı Türkçesi

1065503

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Bu akım 16. yüzyılın sonlarında özellikle Fransa'da ortaya çıkmış, eski Grek ve Latin edebiyatlarını örnek almış, akıl ve sağduyuya önem vermiş, gerçeği ve doğayı akıl yoluyla incelemeye çalışmış, doğallığı ve gerçekliği temel almıştır. 16. yüzyılın sonlarından itibaren başlayıp 18. yüzyılın sonuna kadar varlığını devam ettiren bu akım diğerleriyle karşılaştırıldığında en uzun ömürlü edebiyat akımıdır.

Bu parçada tanıtılan akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasizm B) Realizm
C) Romantizm D) Sembolizm
E) Parnasizm

2. Aşağıdakilerden hangisi romantik sanatçıların özelliklerinden değildir?

- A) Duygu, imge, fantezi ve tesadüflere özellikle ağırlık vermişlerdir.
B) Eski edebiyatlara ve mitolojiye değil, halka yönelmeyi savunmuşlardır.
C) Kahramanlara ve olayların akışına müdahale etmeyecek eser karşısında tarafsız kalmışlardır.
D) Ak-kara, iyi-kötü, hayal-gerçek gibi karşıtlıklardan yararlanmışlardır.
E) Hüzün, melankoli ve kötümserliği eserlerinde sıkça işlemişlerdir.

3. • Olaylar rastlantılarla, mucizelerle açıklanmaz; psikolojik ve sosyal etmenlerle açıklanır.
• Toplumu anlatan yazardan beklenen şey, gözlemlerini olduğu gibi anlatmasıdır.
• Kişilerin davranışlarını, karakterlerini belirlediği düşünülen doğal ve toplumsal çevrenin betimlenmesine ağırlık verilir.

Bazı özellikleri verilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Fütürizm C) Realizm
D) Romantizm E) Klasizm

4. XX. yüzyılın başlarında, Almanya'da ortaya çıkmıştır. Doğanın olduğu gibi temsili yerine insanın duygularını ve iç dünyasını anlatmaya önem vermiştir. Resim, heykel, mimari ve sinemada benimsenmiş; daha sonra edebiyatı etkilemiştir. Bu akımda duygu ve düşüncelerin tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarılması amaçlanır. Sanatçının dış dünyanın anlamsızlığı ve nesnelerin ruhsuzluğundan sıyrılarak kendi öz sezişini sanatına katması beklenir. Yaratma sürecinin; sanatçının izlenimlerini, duygularını, sezgilerini ve tavırlarını açığa çıkarmasından oluşan bir süreç olduğu savunulur. Bu akım, şairlere kendi iç dünyalarını anlatma imkânı verdiğinden en elverişli ortamı şiirde bulmuştur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Ekspresyonizm
C) Egzistansiyalizm D) Kübizm
E) Empresyonizm

5. Avrupa'da yaşanan siyasal ve sosyal gelişmelerin, yaşamın tüm alanlarına yansımaları kaçınılmaz bir sonuçtur. Sanat dünyasında toplumsal gelişmelerin etkisinde ortaya çıkan modern sanat akımları 20. yüzyıl başlarında kendilerine özgü kurallar çizip özgür alanlar yaratmaya çalıştı. Empresyonizm göre bir eserde dile getirilenler, dış dünya

yada görülen varlığın gerçek yönü değil; kişide bıraktığı izlenimlerdir. Kübizm ise nesnel dünyayı parçalamak için

sorunun çözümüne geometrik biçimler önerir. Sürrealizm

hız ve hareket olgusuna yükler bütün bir geleceğin kuruluşunu. Dadaizm ise akla ve mantığa karşı çıkıp onu yok

sayan bir tavır geliştirir. Fütürizm bilinçaltını boşaltmak

için psikolojik bir keşfe yönelir.

Bu parçadaki bilgi yanlışının giderilebilmesi için numaralanmış akımlardan hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

6. 19. yüzyılın sonlarında Fransa'da doğmuştur. Önceleri resim sanatına özgü bir akım olsa da zamanla edebiyatta da kendine yer bulmuştur. Bu akıma mensup sanatçılar, realist ve natüralistlerin insan ve çevreyi yansıtmaya biçimlerini gayet sıradan ve basit bulurlar. Onlara göre sanatın amacı, gözlemleri bire bir aktarmak değil; gözlemlerin kişinin iç dünyasında oluşturduğu izleri yansıtmak olmalıdır. Bir eserde dile getirilenler, dış dünyada görülen varlığın gerçek yönü değil; kişide bıraktığı izlenimlerdir. Bu yüzden "sanat için sanat" ilkesini benimsemiş ve kapalı bir anlatımı tercih etmişlerdir.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekspresyonizm B) Realizm
C) Natüralizm D) Egzistansiyalizm
E) Empresyonizm

7. Aşağıdakilerden hangisi parnasyen şairlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Eski Yunan ve Latin mitolojisine hayranlık duymuşlardır.
B) "Sanat, sanat içindir." anlayışıyla hareket etmişlerdir.
C) Ölçü, uyak gibi ahenk unsurlarını göz ardı etmişlerdir.
D) Yabancı ve uzak ülkeleri konu olarak işlemişlerdir.
E) Şiirde nesnellik unsurunun korunmasına gayret etmişlerdir.

8. • Yazar nesneldir, anlattıklarına kişiliğini katmaz.
• Gerçek, daha çok çirkin yönüyle ele alınır.
• Kalıtsal özellikler ve çevre koşulları insanın kişiliğini oluşturur.
• Türk edebiyatındaki en güçlü temsilcisi, Hüseyin Rahmi Gürpınar'dır.

Bu özellikler aşağıdaki edebî akımlardan hangisine aittir?

- A) Natüralizm B) Klasisizm
C) Romantizm D) Sembolizm
E) Realizm

9. İnsanın iç dünyasına yönelen ----, simgeler aracılığıyla dış çevrenin insan üzerindeki etki ve izlenimlerini anlatmışlardır. Kapalı bir anlatımı tercih edip şiirde müzikaliteye önem vermişlerdir. Bireysel anlayışla hareket eden bu sanatçılar, lirizmi ön plana çıkararak gündelik hayat ve sosyal meselelerle hiç ilgilenmemişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) romantikler B) ekspresyonistler
C) postmodernistler D) sembolistler
E) realistler

10. Psikanaliz yönteminden yola çıkan ----, eserlerinde bilinçaltını dışa vuran bir yol izlemişlerdir. Akıl ve mantığı değersiz bulan sanatçılar, insanı bilinçaltının yönlendirdiğine inanmış; bilinçaltındaki gerçeği rüya ve hipnozla açığa çıkarmayı amaçlamışlardır. Dünya edebiyatında bu akımın önde gelen temsilcileri arasında Andre Breton, Paul Eluard ve Luis Aragon sayılabilir. Türk edebiyatında bu akıma doğrudan bağlı sanatçı olmamakla birlikte Garip ve İkinci Yeni şiirinde yer yer bu akımın etkileri görülür. Özellikle İkinci Yeni şairlerinden İlhan Berk, Cemal Süreya, Edip Cansever, Turgut Uyar, Sezai Karakoç ve Ece Ayhan serbest çağrışım metodunu kullandıkları şiirlerinde bu akıma yakın durmuşlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) romantikler B) parnasyenler C) sürrealistler
D) sembolikler E) fütüristler

1065504

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
0 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Dilin tarihî süreç içerisindeki değişimini etkileyen sebeplerle ilgili;

- I. siyasi değişimler,
- II. sosyal ve kültürel değişimler,
- III. teknolojinin getirdiği yenilikler

unsurlarından hangileri sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Düşünsel cümleler; olaylar, kişiler, tasvirler vb. ile bir tez meydana getirir. Diyelim ki yazar Anadolu köylüsünün hayatını yansıtıyor eserinde. Eğer yazar bununla yetinmiyor ve bu hayatın olumsuz yönlerinin giderilmesi yönünde düşünce ortaya koyuyorsa eser, köylü hayatı hakkında belli bir tezi dile getirmiş olur. İleri sürülen tez ne kadar açık olursa eser o oranda bir ahlak ya da felsefe söylemine kaymış sayılır.

Bu parçada edebiyat-felsefe ilişkisine dair vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eser, yalnızca yansıtma işlevi yüklenmelidir; tez, esere zarar verir.
- B) Edebiyat ve felsefenin birbirine en çok yaklaştığı tür köy romanlarıdır.
- C) Edebiyat eseri toplumsal sorunlara çözüm önerdikçe felsefi söyleme yaklaşır.
- D) Felsefe ve edebiyat, köy hayatının tasvirinde ortak çalışmalıdır.
- E) Edebiyat, felsefi düşüncenin temelini oluşturan konuları ele alır.

3. Edebiyat ile psikoloji arasındaki ilişkiyle ilgili,

- I. İnsan-insan, insan-evren ilişkisini ele alma yönüyle psikoloji edebiyata yakın durur.
- II. Roman ve hikâye tahlillerinde başvurulmuş şahıs kadrosu tasniflerinde psikolojiden yararlanır.
- III. Her edebî eser, yazarının iç dünyasından az ya da çok izler taşır, bu durumda da psikoloji bilgisi bu malzemeden yararlanır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Elimizdeki bilgiler, Türklerin kullandığı en eski alfabenin 38 harfli ---- alfabesi olduğunu göstermektedir. Bu alfabe sonra 18 harfli ---- alfabesi kullanılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Göktürk - Çağatay
B) Uygur - Arap
C) Soğd - Göktürk
D) Göktürk - Uygur
E) Uygur - Çin

5. *Kamus-ı Türkî*, ilk baskısı 1901 tarihinde *İkdam* gazetesi tarafından yapılan Türkçe sözlüktür. Adında "Türk" geçen ilk "Türkçeden Türkçeye sözlük" olma özelliğini de taşıyan *Kamus-ı Türkî*'de Osmanlı Türkçesinde kullanılan ancak konuşulan Türkçeye girmeyen Arapça ve Farsça sözcükler ayıklanmış ve halkın dilindeki Türkçe sözcüklere ağırlık verilmiştir.

Bu parçada söz edilen sözlüğün yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Vefik Paşa
B) Ziya Paşa
C) İbrahim Şinasi
D) Şemsettin Sami
E) Samipaşazade Sezai

6. Aşağıdakilerden hangisi dilin tarihî süreç içindeki gelişimini etkileyen sebeplerden biri değildir?

- A) Dilde, durmak bilmeyen bir hareketliliğin olması
- B) Dilin sınırlarının kesin kurallarla belirlenmiş olması
- C) Toplumsal değişimlerin dile de yansıyor olması
- D) Yeni nesne ve kavramların ortaya çıkıyor olması
- E) Dile son şeklinin hiçbir zaman verilemeyecek olması

7. Ali Şir Nevai, Farsça ile Türkçeyi karşılaştırdığı bu eserinde ilkin birbirleriyle yakın ilişkiler içinde olan Türkler ve Farsların ırki özelliklerine temas etmiştir. Ona göre Türkler; Farslardan daha pratik, daha yüksek kavrayışlı, daha saf ve temiz kalplidir. Farslar ise ilimde Türklerden daha derin görünür. Buna karşılık dillerindeki mükemmellik bakımından Türkler Farsları geçmiştir. Nevâî, daha sonra 100 Türkçe fiil zikrederek bu dilde aynı kavramı ifade eden birden çok fiil bulunduğunu söyler. Eserde bu tür fiiller örnek beyitlerle kaydedilmiş; bunların Fars dilinde karşılığının olmadığına, bir Fars'ın bu ayrıntıyı verebilmek için Arapçanın yardımına başvurmak zorunda kalacağına dikkat çekilmiştir.

Bu parçada, hakkında bilgi verilen sözlük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Müntehabat-ı Türkiye*
- B) *Kutadgu Bilig*
- C) *Muhakemetü'l-Lugateyn*
- D) *Mizanü'l-Evzan*
- E) *Müntahabat-ı Lugat-ı Osmaniyye*

8. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin tarih boyunca kullandığı alfabelerden biri değildir?

- A) Göktürk
- B) Latin
- C) İbrani
- D) Arap
- E) Kiril

9.

1. Grup	2. Grup
I. Zemahşeri	• <i>Divanü Lûgati't-Türk</i>
II. Ahmet Vefik Paşa	• <i>Mukaddimetü'l-Edeb</i>
III. Kaşgarlı Mahmut	• <i>Lehçe-i Osmani</i>
IV. Şemsettin Sami	• <i>Lehçetü'l-Lugat</i>
V. Mehmet Esat Efendi	

Bu tabloda 1. grupta verilen sanatçılarla 2. grupta verilen eserler eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1065505

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. XX. yüzyılın başlarında Fransa'da ortaya çıkmıştır. İlk olarak Martin Heidegger tarafından ortaya atılmıştır. Fransız düşünür ve romancı Sartre ile bütün dünyada yayılmıştır. Değerleri ve gelecek tasarımı insanı merkeze alarak kuran bu akım; insanın somut, tarihsel gerçekler yüzünden seçimlerini sınırlayıp kendini koşullandığını iddia etmiştir. Akımın temsilcileri olarak Albert Camus, Andre Gide, Samuel Beckett ve Franz Kafka ön plana çıkmıştır. Türk edebiyatında bu akıma tam anlamıyla bağlı bir sanatçı yoktur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Egzistansiyalizm B) Dadaizm
C) Sembolizm D) Sürrealizm
E) Empresyonizm
2. (I) Halk edebiyatını daha çok, halk arasından yetişmiş sanatçıların verdikleri sözlü ürünler oluşturmaktadır. (II) Bu edebiyat kendi içinde dinî-tasavvufi, âşık ve anonim halk edebiyatı olmak üzere üçe ayrılmaktadır. (III) Dil, halkın kullandığı sade Türkçedir. (IV) Divan edebiyatı ise İslami kültürden bağımsızdır ve din dışı konuları işleyen şiiirlerden oluşur. (V) Sanatçıların çoğu eğitimlidir; bu anlayışla verilen eserlerin çok büyük bir bölümünün dili de Arapça-Farsça kelime ve tamlamalarla yüklü, ağır ve sanatlıdır.

Halk ve divan edebiyatının karşılaştırıldığı bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
3. Biz ----, "her şeyden önce akıl, sağduyu ve ahlakı..." diyen ---- farklı olarak "Deha yürektir." diyenleriz. Bizim anlayışımıza göre hayal gücü ve duygular en büyük besnidir edebiyatın.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) realistler – romantiklerden
B) realistler – sembolistlerden
C) romantikler – realistlerden
D) klasikler – romantiklerden
E) romantikler – klasiklerden

4. Aşağıdaki eserlerden hangisi Eski Türkçe ile yazılmıştır?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divanü Lûgatü't-Türk
C) İrk Bitig
D) Muhakemetü'l-Lugateyn
E) Sekiz Yükmek

5.

1. Grup	2. Grup
I. Makale	
II. Mesnevi	• Olay çevresinde oluşan metin
III. Meddah	• Gazete çevresinde gelişen metin
IV. Gezi yazısı	• Göstermeye bağlı metin
V. Şiir	• Kişisel hayatı konu alan metin

Bu tabloda 1. grupta verilenlerden hangisi, 2. grupta verilen metin türlerinden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Edebiyatı "İnsanı, insana anlatma sanatıdır." diye sınırlarsak büyük bir yanılgıya düşeriz. Edebiyatın tek işlevi bu değildir. Edebiyat da insan gibi belirli bir toplumun içinde doğar, onun dinamikleri ile gelişir ve bir anlamda onu yansıtır. Başka bir deyişle toplumun her türlü özelliği edebiyata da sirayet eder. Zaman zaman Türk edebiyatının toplumdan uzak kaldığı düşünülse de bu imkânsızdır. Örneğin *Mai ve Siyah* romanı, her ne kadar bireyci bir sanat anlayışının ürünü olarak görülse de romanın atmosferi, yazıldığı dönemi bütün özellikleriyle yansıtır.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk edebiyatı toplumcu ve bireyci olmak üzere iki kol-
dan gelişmiştir.
B) Edebiyatın toplumla ilişkisi sadece romanlarla sınırlı-
dır.
C) Edebiyat ve toplum ayrılmaz bir bütün olarak iç içedir.
D) Edebiyat ancak toplumsal yapıyı ve değerleri yansıttığı
sürece değerlidir.
E) Edebiyatın toplumu etkilediği ölçüde toplum da edebi-
yatı etkiler.

7. Türkçenin tarihî gelişimi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Orta Türkçe Devri, Türklerin yeni yazı dillerini meydana getirdikleri bir dönemdir.
- B) İslamiyet'in kabulüyle Türkçeye Arapça ve Farsça sözcükler girmeye başlamıştır.
- C) Türkler; tarih boyunca Göktürk, Uygur, Arap, Kiril ve Latin alfabelerini kullanmışlardır.
- D) Batı Türkçesi; Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesi olarak üç devreye ayrılır.
- E) VIII-XIII. yüzyıllar arasındaki dönemde farklı yazı dilleri ortaya çıkmıştır.

- 8. (I) Modernist anlayışla yazılan eserler; genellikle kendisiyle ve toplumla barışık, gelişmelere çabucak adapte olan bireyi konu edinmiştir. (II) Hikâye ve romanlarda kronolojik zamanda geriye dönüşler yapılmış, geleneksel anlatım ve yapıdan uzaklaşmıştır. (III) Olay örgüsü ve mekân eski önemini kaybetmiştir. (IV) Modernist yazarlar; daha çok, şiirsel söyleyişten, çağrışımlardan, mitlerden, alegorik anlatımdan yararlanmıştır. (V) Bu anlayışla kaleme alınan eserlerde anlatılan olayın insan üzerindeki etkileri esastır.**

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Natüralist sanatçılarla ilgili;

- I. soyaçekimi dikkate alma,
- II. bilim insanı gibi davranma,
- III. dil ve üslupta çok seçici olma,
- IV. duyguları ön plana çıkarma,
- V. eserlerde kişiliğini belli etme

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

- 10. ----, Arapça öğretmeyi amaçlayan, Arapça kelime ve kısa cümlelerden oluşan pratik bir sözlüktür. Ünlü tefsir ve lugat âlimi Mahmut bin Ömer Zemahşeri tarafından yazılmıştır. Eserin büyük bir kısmı Türkiye kütüphanelerinde olmak üzere yirmi nüshası bulunmaktadır.**

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Lehcetü'l-Lugat*
- B) *İrşâdü'l-Mülûk*
- C) *Mukaddimetü'l-Edeb*
- D) *Muhakemetü'l-Lugateyn*
- E) *Kitâbü'l-İdrâk li-Lisâni'l-Etrâk*

11. Aşağıdakilerden hangisi edebiyat ve psikoloji ilişkisi ile ilgili ulaşılabilecek sonuçlardan biridir?

- A) Edebî eserin sözlü ve yazılı ürünler aracılığıyla toplumun kültürel birikimini oluşturmaları
- B) Edebî eserin toplumun gelenekleri, inanç ve değerleri hakkında bilgi içermesi
- C) Edebî eserin onu ortaya koyan sanatçının ruh dünyası hakkında fikir vermesi
- D) Edebî eserin oluşturulduğu dönemin toplumsal yönünü gözler önüne sermesi
- E) Edebî eserin herhangi bir edebî topluluğun anlayışını yansıtacak biçimde yazılması

1065506

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Türklerde sohbet kültürünün kökleri XIII. yüzyıl Anadolu'sundaki Ahi teşkilatına hatta daha eskilere kadar uzanmaktadır. Ekonomik, askerî ve sosyal bir yapılanma olan Ahi teşkilatının üyeleri akşamları zaviyelerinde toplanarak yemek yer, sohbet eder, eğlenirdi. Bu toplantılarda yeme içme, oturup kalkma ve güzel konuşmaya ilişkin kurallar uygulanır ve öğretilirdi. Ayrıca bu sohbetlerde anlatılan menkıbeler ve fütüvvetnamelerle belli bir dünya görüşünün oluşturulması ve sonraki kuşaklara aktarılması sağlanırdı.

Bu parçanın alındığı metin türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Amaç okuyucuda heyecan uyandırmak ve ona estetik haz ve anlayış kazandırmaktır.
B) Her okuyanın farklı bir anlam çıkarabilmesine imkân veren bir derinliği vardır.
C) Hayallere ve mecazlara, imge ve çağrışımlara yoğun olarak yer verilebilir.
D) Öğreticilik, bilgilendiricilik esastır; üslup kaygısına düşülmeden kaleme alınır.
E) Dış dünyadaki bir gerçekliğin sanatçının kurgusuyla dönüştürülmüş biçimdir.

2. (I) İslami dönem Türk edebiyatı, Geçiş Dönemi sonrasında gelişimini Anadolu sahasında "divan edebiyatı" ve "halk edebiyatı" adı verilen iki farklı koldan devam ettirmiştir. (II) Divan edebiyatı, 13. yüzyıldan itibaren Anadolu'da İslam etkisinde gelişmiş ve 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar etkisini sürdürmüştür. (III) "Divan", şairlerin çeşitli şiirlerini belli bir düzen içerisinde topladıkları eserlerin adı olsa da bu kelime, zamanla bu dönem edebiyatının isimlendirilmesine kaynaklık etmiştir. (IV) Bu edebiyat, büyük oranda Sözlü Dönem Türk edebiyatının devamı niteliğindedir. (V) Halk edebiyatı ise divan edebiyatından farklı olarak daha geniş çerçevede halkın yaşam biçimini, kültürel yapısını, beğenilerini, olaylar karşısındaki duygusal ya da düşünsel tavırlarını sade bir Türkçe ile ortaya koyan edebiyattır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatı, Türk kültür ve medeniyetinde Batı etkisinin görüldüğü dönemdir. 19. yüzyıldan itibaren Batı medeniyeti ölçüt alınarak Osmanlı Devleti'nde sosyal ve siyasi alanlarda yenilik ve iyileştirme çabaları yoğunlaşmıştır. Bu gelişmeler edebiyatı da etkilemiştir. Bu dönemin ilk eserlerinde hak, adalet, özgürlük gibi yeni kavramların edebiyata girdiği ve eserlerde işlendiği görülür. Bu dönemde şiirin içeriğinde ve şeklinde değişiklikler yapılmıştır. Batı edebiyatının etkisiyle roman, hikâye, makale, deneme, fıkra gibi türler ilk kez kullanılmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dönemin başlangıcı kabul edilir?

- A) Tanzimat B) Servetifünun C) Meşrutiyet
D) Millî Edebiyat E) Cumhuriyet

4. **Türkçenin sözlükleriyle ilgi aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu tarafından 1945'te basılmış ve bugüne kadar birçok baskı yapmıştır.
B) *Müntahabat-ı Türkiyye* ve *Müntahabat-ı Lugat-ı Osmaniyye*, Türkçeden Türkçeye hazırlanan önemli sözlüklerdir.
C) *Codex Cumanicus*, Karadeniz'in kuzeyinde yaşamış Kıpçak Türklerinin söz varlığı ve sözlü edebiyat ürünlerini barındırır.
D) Zemaşşeri tarafından yazılan *Mukaddimetü'l-Edeb*, Arapça öğretmeyi amaçlayan pratik bir sözlüktür.
E) Şemsettin Sami tarafından hazırlanan *Lehçetü'l-Lugat*, kendisinden sonra hazırlanan pek çok sözlüğe kaynaklık etmiştir.

5. Sanatçı, romanını yazarken hissettiklerini kendine saklamalıdır. Kendi duygu ve düşüncelerini, özellikle kişiliğini eserine yansıtmamalı; yalnızca gördüğünü ortaya koymalıdır. Ona göre yazmaktan amaç, okurun gözlerinin önüne gerçek belgeleri sermek olmalıdır. Çünkü yazarın tutkulu ya da dokunaklı bir biçimde olaya karışması hem eserin hem de sanatçının değerini düşürür. Romancının gereksiz tasvirler yapması, kahramanını salt duygusal bir öge halinde vermesi de yine romanın değerini azaltan şeylerdir.

Bu parçada savunulanlar aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Postmodernizm B) Romantizm
C) Realizm D) Egzistansiyalizm
E) Ekspresyonizm